

προξενιά

προξενιά, η κ. προξενιό, το, ουσ. [<αρχ. προξενία], η προξενιά· η μεσολάβηση για κάποια εμπορική συμφωνία, ιδίως για αγοραπωλησία, η μεσιτεία: «απ' αυτή την προξενιά θα πάρω καλά λεφτουδάκια»·

- για να μη χαλάσει η προξενιά ή για να μη χαλάσει το προξενιό, έκφραση με την οποία υποδεικνύουμε σε κάποιο επισκέπτη μας να βγει από την είσοδο από την οποία μπήκε στο χώρο μας, γιατί σύμφωνα με τη λαϊκή αντίληψη, αν βγει από διαφορετική, τότε υπάρχει η περίπτωση να χαλάσει κάποια προξενιά που κυοφορείται για κάποιο μέλος της οικογένειας μας·

- γιατί, μήπως θα μας γυρίσουν την προξενιά; ειρωνική έκφραση σε άτομο που μας υποδεικνύει να συμπεριφερθούμε κάπου κόσμια και ευγενικά, ενώ για μας είναι αδιάφορο: «εκεί που θα πάμε πρέπει να είσαι ευγενικός με τον κόσμο. -Γιατί, μήπως θα μας γυρίσουν την προξενιά;». Από το ότι, όταν κάποιος από το ζευγάρι που αρραβωνιάστηκε από προξενιά και όχι από έρωτα, δεν επιδεικνύει καλή διαγωγή, τότε ο άλλος διαλύει τον αρραβώνα. Ο πλ. από το ότι ο ομιλητής αναφέρεται και στους γονείς του άλλου μέλους του ζευγαριού·

- γυρίζω την προξενιά ή γυρίζω το προξενιό, διαλύω τον αρραβώνα μου που προήλθε από προξενιά: «όταν αντιλήφθηκε πως αυτός που την προξένεψαν ήταν χαρτοπαίχτης, γύρισε την προξενιά και σώθηκε το κορίτσι»·

- κάνω προξενιά ή κάνω προξενιό, **α.** μεσολαβώ ώστε να γνωριστούν ένας άντρας και μια γυναίκα με σκοπό το γάμο: «θέλω να μου κάνεις προξενιά με την κόρη του ξαδέρφου σου || πάει στο σπίτι της τάδε για να κάνει προξενιό στο φίλο του». (Λαϊκό τραγούδι: *Αννούλα μου, Αννίτσα μου, Αννάκι μου, Αννιώ, θα στείλω τη μανούλα μου να κάνει προξενιό*). **β.** ενεργώ, μεσολαβώ ως μεσίτης: «με δυο τρεις προξενιές που κάνω το μήνα, βγάζω ένα σωρό λεφτά»·

- στέλνω προξενιά ή στέλνω προξενιό, προτείνω γάμο σε γυναίκα με τη μεσολάβηση προξενήτρας ή προξενητή: «ήταν καιρό ερωτευμένος μαζί της κι έστειλε με τη θεία του προξενιά στο σπίτι της».